

BAROK

- ❖ književno obdobje, ki je sledilo renesansi
- ❖ iskal napetost med človekom in nečim kar je več kot človek
- ❖ pojavi se težnja po krašenju, ustvarjanju iluzije → preobloženost, izumetničenost, gostobesednost
- ❖ potepuški romani
- ❖ oživi baročna dramatika - duhovna drama
- ❖ pasijoni
- ❖ 17.stol.

BAROK NA SLOVENSKEM

- ❖ v 16. stol. (doba protireformacije) prihaja do ponovne katolizacije slovenskih dežel
- ❖ do l. 1672 je bilo obdobje mrtvila (brez knjig), književnost se ni razvijala, ni več enotnega jezika - cepitev na narečja
- ❖ od l. 1672 do sredine 18. stol. res govorimo o baroku:
  - vdor tuje operne hiše
  - književnost ostaja pod okriljem cerkve
  - prevodi, čustvene pesmi, pridige
  - dramatika: Škofjeloški pasijon
- ❖ v jeziku je precej besed iz italijanskega in nemškega jezika; vokalna redukcija - izpuščanje samoglasnikov; jezik je izumetničen, preobložen, besedni pomeni so nejasni, prispodobe zapletene
- ❖ okras slogu pridig so številni in obsežni latinski citati, ki po svoji vlogi služijo imenitnosti in blišču; značilnost baročnega sloga se kaže tudi v živahni menjavi stroge moralistike in živopisnih zgodbic
- ❖ 1689 - Slava vojvodine Kranjske - Valvasor

ŠKOFJELOŠKI PASIJON

- ❖ začetek gledališča na Slovenskem
- ❖ polliterarno delo

JANEZ SVETOKRIŠKI

- ❖ pravo ime je Tobia Lionelli
- ❖ rodil se je l. 1648 v Sv. Križu pri Vipavi
- ❖ vstopi v kapucinski red - bil redovnik in pridigar
- ❖ na prošnjo bratov napiše Sacrum promptuarium = Sveti priročnik (v petih knjigah)

- ❖ l. 1697 izide pridiga Na noviga leta dan – nagovori plemstvo, duhovnike, zakonce, mladino; nek nauk ponazori z eksemplom ali pridižnim zgledom;

NA NOVIJGA LETA DAN (Janez Svetokriški)

- ❖ pridiga
- ❖ voščilo za novo leto
- ❖ nagovori plemstvo, duhovnike, zakonce, mladino
- ❖ nek nauk ponazori s pridižnim zgledom – eksemplom
- ❖ okras so številni obsežni latinski citati